

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánter és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnák:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Ooppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyilttér petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A zágrábi érsek Muraközben.

(M.) Dr. Posilović György zágrábi érsek jövő hó 17-én. Urnapján lépi át a magyar földet, hogy zágrábi püspökségéhez tartozó két magyarországi alesperesi kerület hívóinak a bérmálás szentségét kiszolgáltassa. Érsek ur körútjában egyttal a tanítézetek látogatását is czéljául tűzte ki, hogy meggyőződjék az iskolák valláserkölcsei működéséről.

Üdvözöljük Ő Excellenciáját Muraközben! Isten hozza körünkbe megyés püspökünket! A hívők ezrei örömmel várják a főpásztort! Több, mint egy évtized mulott el azóta, hogy Istenben boldogult, szelid lelkületű s magyar érzelmű Mihajlovičs biboros érseket körünkben üdvözölhetjük. — Azóta főpásztor nem járt itt. Pedig nagy szüksége van a hívők seregének, hogy a mai rideg társadalmi s az anyagiasság felé törekvő életcélok közt a hitben megerősíttessenek s lelkük az Isteneg magasztos eszméjéhez felemeltessek. Úgy az egyház, mint a haza és az iskola érdekeinek szempontjából nagy fontosságú eseménynek tartjuk a főpápnak Muraközben való megjelenését s azért többszörös örömmel várjuk Érsek ur megjövetelét. —

Régi szokás szerint, az egyházmegyéjében körutat tevő püspök a hívőket meg szokta kérdezni, vajjon van-e kifogásuk és panaszuik lelkipásztoruk ellen? Erre a czélra minden templomban rovatos ívek állanak a hívők rendelkezésére, melyeken előadhatják esztelges panaszait. Muraköz templomaiba is megérkeztek már a kérdő-ívek. Mindenki előadhatja tehát panaszát. Lapunk is, mint a Muraköz hazafias érdekeinek öre, élni fog e jogával. Nem szívesen teszszük ezt, mert nem szeretjük, hogy az örömrivalgás közé panaszhangok vegyüljenek, de magyar hazánk legszentebb érdekei kívánják, hogy felemljük szavunkat s a jog és igazság nevében kérjük és követeljük sérelmeink orvoslását! —

A muraközi népek sok évszázados hagyományon alapuló hazaszeretetét s hazafiságát komoly veszelő fejezetei! A Zrinyci szelleme által ihletett népet áldatlan kezek el akarják tántorítani hazafiúi érzelmeitől! A néppárti küzdelmek révén a politikába, a pártlúsába csempésztek a magyar haza, a magyar nyelv s a magyar intézmények iránti gyűlöletet! Hisz a mióta Muraközben azok a szerencsétlen néppárti eszmék felszínre kerültek, azóta valamennyi Horvátországból ide verődött segédlelkész jogot formál magának ahhoz, hogy a néppárt hangzatos czime alatt és annak mindent eltakaró köpönyege mögé bujva, uton, utfélen üsse, verje, rugja a magyar hazát s mindazokat, a kik magyaroknak valják magukat!

Az iskolák s a társadalom hazafias működésének hazafias sikereit romba döntik a hazafiatlan lelkészek prédikációi, azoknak a népre való hazaellenes hatása s az általuk terjesztett s nagy mértékben elterjedt horvátországi lapok czikkei. Talán még Muraköznek Horvátországhoz való tartozása idejében sem állottak oly rosszul Muraköz hazafias ügyei, mint most!

A képvé-elő-választáson két izben megbukott hazafiatlan, legtöbbszörre ideig óráig itt elősködő horvát segéd-lelkészek boszul forraltak minden ellen a mi magyar! Szomorú, de tény, hogy a magyarság elleni küzdelem összes szárait Zágrábban tartják össze s onnan kapják a bátoritást a magyarság elleni küzdelemre.

Joggal jajdul fel a magyar közvélemény! Panaszhangok hallatszanak s érkeznek be hozzánk szóban és írásban az értelmiség köréből és a nép rétegeiből. Maga a nép is megbotránkozik a Muraközt ellepő horvát heczek-káplánok hazafiatlan üzelmein. —

A templomban s a néppel való érintkezésükben nyíltan s hallatlan merészséggel hirdetik hazafiatlan tanáikat. Csak néhány esetet sorolunk fel.

Az egyik segéd-lelkész, a ki csak nem rég került ki a börtönből, mert egy szegény asszonyt embertelen dühében súlyosan megbaszt, a templomban azt prédikálta: »Adjatok hálát az Istennek, hogy nem tudtok magyarul s hogy nem értitek a magyarok istentelen könyveit és iratait! Ne vegyétek kezetekbe s ne olvassátok a »Muraköz«, mert az is olyan istentelen mint a többi magyar ujság! Ugyanez a káplán e napokban a templomban azt kiabálta, hogy nem fél senkitől; sem a püspöktől, sem a római pápától s azt cselekszi, a mi neki tetszik (Szerkesztőségünkben írásban van letéve ennek bizonyítéka.) Az egyik, grófi fának javadalmait élvező plébános ellen most folyik a törvényszéki vizsgálat a templomban elhangzott haza- és törvényellenes szavai miatt. Az állami iskolai tanítók gunyának, a felekezeti tanítók pedig üldözötteknek vannak kitéve magyarságukért, a magyar nyelv s érzelmei terjesztéséért a hazafiatlan lelkészek által. Ezek, a magyarságnak a szegény, lelkes apostolai s a magyar eszmék buzgó missionáriusai könnyezve beszélik, hogy évtizedes hazafiúi működésüket, a hazafiasságnak a gyermekek ártatlan szívében emelt oltárát a hazafiatlan lelkész egy prédikációjával lerombolja. Vannak, a kik nyíltan hirdetik, hogy Muraköz nem Magyarországa. Hiába való minden lelkesedésünk, hiába minden munkánk, hiába minden igyekezetünk! A mig Zágrábból a magyar haza legmegátalkodottabb ellenségeit küldik hozzánk, addig kár minden garasért, a mit az állam Muraköz

tanúgyére költ! Ilyen szomorúak a viszonyok Muraköz sok községében! Panaszhangokat hallunk Dráva-Vásárhelyről, Vizi-Szt-Györgyről, Bottornyáról, Stridőrről. Hát a kik nem mernek panaszkodni?! Szelenézere e napokban helyeztek át Horvátországból egy káplánt, a ki ott a magyarellenesség képviselő-jelöltje volt! Mit fog ez művelni ellenünk magyarországi fájájában, annak Isten a megmondhatója!

Sajnos, hogy egy, két a grófi kegyuri plébániai javadalmon busásan elősködő hálátlan plébános is ily hazafiatlan üzelmekről ismeretes! Pedig tudják az illetők, hogy a nemes gróf hirneves magyar család ivadéka, derék hazafi s fenkölt gondolkozású főur, a kinek bizonyára nem esik jól, hogy Muraköz népének ősi, hazafias erényeiben és erkölcsi eiseiben dudavak végzik rómبول munkájukat. S hány van közöttük, a ki a kinevezetés előtt fűt, fát ígér hazafiúi érzelmei dolgában s a kinevezetés után markába nevel s a legmerészebb ellenese mindennek, a mi magyar; ellense még annak is, a kinek a plébánia javadalmait köszönheti.

De legyen elég ennyi a muraközi magyarságnak s a hazafias népek általunk elsorolt panaszából! Tisztelet, hála és elismerés azoknak a lelkészeknek, a kik e panaszokon s vádakon kívül állván, hivatásukat az oltár előtt s a hívők között Istennek tetszően s a haza érdekében teljesítik! S köszönet azoknak a keveseknek, a kiket igaz barátaink gyanánt tisztelhetünk, a kik velünk együtt hiszik és reménylik Muraköz hazafias felvirágzását!

Tartozunk annak az ünnepélyes kijelentéssel, hogy minket semmi más érdek nem vezérel felszóllalásunkban, mint egyedül a haza érdeke. Soha nem adtuk okot arra, hogy valaki vallástalanunk tartson bennünket. Mi nem bántjuk a vallást, sőt lelkünk igaz meggyőződéséből mindenkor sikra szállunk vallási ügyeink védelmére! Megadjuk Istennek a mi az Istené, s híven követjük a hit és vallás dolgában papjainkat, de felemljük tiltakozó szavunkat az ellen, hogy idegen születésű s idegen nevelésben részesült papjaink a mi kultur-politikai ügyeinkbe avatkozzanak!

S a midőn újra s újra tiltakozunk minden ellen, a mi a muraközi nép ismert hazafias érzelmeit sérti s a haza érdekeit bántja, kérjük a zágrábi érsek urnak idejövetele alkalmából Muraköz nemes grófját, hogy a plébánosi kinevezéseknél referáltasson magának azok által a folyamodók egyéniségéről s érzelmeiről, s vegye tekintetbe azok ajánlatát, a kik ismerik a viszonyokat! Győződjék meg a nemes gróf a kinevezendő plébános egyéb arravalóságán kívül mindenek előtt annak hazafias érzelmeiről, magyar nyelvismeretéről, jelleméről, erkölcsiéről, hogy ne történessék árulás azok részéről, a kik általa dusan

— **Pályázat tanítói állásra.** A Bottornyán üresedésbe jött kántortanítói állás betöltésére a pályázatot kiírták. A választás napja július hó 11-ke. Az állást addig is Spindler György tanítóval töltötték be ideiglenesen.

— **Iskolai ünnepély** lesz holnap Légradon, melyen részt vesz megyénk főispánja, alispánja, tanfelügyelője stb. Az ünnepély szent misével veszi kezdetét, mely 9 órakor kezdődik. Az ünnepély folytatása az iskolában lesz. — Délután 36 gyermek színelőadást tart.

— **A csöngetés az állomásokon.** Az állomási haranggal való jelzésadás a kereskedelmiügyi magyar kir. miniszternek folyó évi április hó 30-án 16203. sz. a. kelt rendelete értelmében folyó évi május hó 31-ével végeképp megszüntették. Az utazó közönség ezen időponttól kezdve a kocsikba való beszállásra a váróhelyiségekben való kikiáltás útján fog — szükség szerint kézi csengetyű használása mellett — felhívni.

— **Meghívó.** A »Szombathelyi egyházmegyei rom. kath. tanító-egyesület« letenyei köre tavaszi közgyűlését f. hó 2-án d. e. 10 órakor Régyácson — az elemi népiskolában — tartja meg, melyre a kerület főtisztelendő felkészi, tanítói és a tanügyi lelkes barátai tisztelettel meghívhatnak. Töl-Szerdahelyen, 1897. május 24. Neupaueer István, körelnök.

— **Vizbe fult gyermek.** Folyó hó 23-án délután Mura-Vidon Kolenics Vid nevű lakosnak egy másfél éves leány-gyermeke, a szülők vigyázatlansága következtében, a ház előtt levő patakba fult. A gyermek a patak partján vígan játszott, miközben belebukott. A midőn észrevették, már halva volt.

— **Bérma-ajándékok** dus választékban és jutányosan kaphatók Póllák Bernát óras- és ékszerésznél Csáktornyan (az új takarékpénztári épületben.)

— **Védezzünk a peronospora ellen!** A földművelésügyi m. kir. miniszterium lapunk útján is figyelmezteti a szőlőtulajdonosokat, hogy itt az ideje a permetezésnek. Az utóbbi évek vidékünk gazdáit is meggyőzték arról, hogy a peronospora viticola mily nagy károkat okozott. S mégis különösen a nép között még mai nap is vannak, a kik nem permeteznek. A nép figyelmeztetendő volna, hogy az oldatot fölkarvarva és egy jó apróra szóró permetező-gépbe téve reáefecskenje a szőlőfölkének minden részére. Nem szabad felületes munkát végezni, hanem alaposan permetezzünk meg minden tökét, minden részében. Nagyon elhibáznók a dolgot, ha be akarnók várni a baj föllépését, hogy csak azután permetezzünk, mert abban áll az eredményes védekezés, hogy a peronospora csirája a rézoldatot már a levelen találja. Azért a baj fellépte előtt permetezzünk, hogy azt megelőzzük. Először is a virágzás előtt, nehogy a gomba a bimbókat meglámadja, azután a virágzás után, nehogy a kis bogycónk és firtóknek árthasson; talán harmadszor is körülbelül augusztusban, ha nedves meleg napok jönnek, hogy a szőlő levele soká megmaradjon. Eső előtt, közvetlenül eső után, haramos levelekre nem szabad permetezni, szóval permetezés előtt a levélnek száraznak és melegnek kell lennie, permetezés után az oldatnak rá kell száradnia a levélre.

— **A koronaérték.** Értesülésünk szerint a pénzügyminiszteriumban élénken folynak az előmunkálatok a koronaérték kötelező számításának elrendelésére vonatkozó intézkedések tekintetében. A már készülőlében

levő koronaértékű papirpénzen kívül a miniszterium rendelkezése alatt levő m. kir. államnyomda most a koronaértékű okmánybélyegek és váltóblanketták rajzainak elkészítésével foglalkozik. Az új bélyegminták megállapítása alkalmával a miniszter elhatározta, hogy a jelenlegieknél több más fajta okmánybélyeget fog forgalomba bocsátatni, alkalmazkodván ebben az érvényben levő bélyegfokozatokhoz, úgy, hogy ezután nem kell majd egy-egy okmányt 4-5 darab bélyeggel ellátni, hanem csupán egy darabbal. A m. kir. államnyomda e munkálatokon kívül a kereskedelemügyi miniszter rendelkezése következtében a koronaértékű, illetőleg fillérértékű postai értékcikk (levélbélyegek, levelezőlapok, szállítólevelek stb.) rajzait és típusait is most készíti. Az államnyomdához érkezett miniszteri rendeletek azt az utasítást tartalmazzák, hogy az államnyomda tegyen oly előkészületeket, melyek lehetővé teszik mind-ezeknek az értékcikknek esetleg a folyó év december havában való forgalomba bocsátását. Helyeken tehát a koronaérték életbeléptetése 1898. január elsejére van tervbe véve.

— **A kiállítás kitüntetése.** Értesülésünk szerint az ezredéves kiállítás érmeit és okmányait csak az őszszel fogják kiosztani, mert azok csak szeptember—október hónapban készülnek el a külföldi műhelyekben. Az érmeiket Körmöczbányán készítik, míg az okmányokon négy budapesti nyomda dolgozik.

— **Lótenyésztés.** Zala-vármegye gazdasági egyesülete a földművelésügyi m. kir. miniszter rendelkezésére, legutóbb tartott rendes közgyűlésén a lótenyésztési bizottságokat vidékünkön a következőleg alakította meg: Csáktornyai járás. Elnök: Tóth István; tagok: Ziegler Kálmán, Szele Ignác, Langer Makár. — Perlaki járás. Elnök: Szabó Imre; tagok: Mesztrics Gábor, Banelly Sándor, Glavina György, Peczek György. — Alsó-Lendvai járás. Elnök: Magetti Géza; tagok: Vlasic Nándor, Bellosics János. — Letenyei járás. Elnök: Dervarics János; tagok: Deák Mihály, Stádel János, Strausz Sándor, Szulkowszky Viktor herczeg.

— **Szerencsétlenség.** Mura-Sz.-Keresztes Bedics János földművelőnek 8 éves Bálint fia e hó 23-án a Murán egy csónakban halálozott. A csónak felbillent, a gyermek a vízbe esett s belefuladt. Holttestét e hó 25-én találta meg édes anyja a folyó partján. Az orvosrendőri boncolást Brunner József alsó-lendvai orvos és Szalmay József csáktornyai szolgabíró eszközölte, kik vízbe-fuladás által előidézett halált állapítottak meg.

— **A helybeli ipartestület köréből.** A folyó hó 27-én Szalmay József szolgabíró elnöklete alatt megtartott ipartestületi gyűlésen választották meg a békéltető-bizottságok 12 segédtagját. Megválasztották: Vinkovics Ferenczet 17, Vince Gyulát 11, Novák Józsefet 11, Szilver Ferenczet 10, Tomasics Józsefet 10, Gula Jánost 10, Venczel János 9, Kósz Ferenczet 9, Bogdán István 9, Schneberger Józsefet 8, Petrán Jánost 8, Szórá Jánost 8 szavazattal. Ez alkalommal az ipartestület előjárása arról győződve meg, hogy még mindig nagyon iparos-segédék száma, kik Csáktornyan munkában vannak a nélkül, hogy az ipartestületnél nyilvántartásra bejelentve volnának, mert a megválasztott 12 bizottsági tag közül is csupán 3 áll nyilvántartásban, az iparosoknak ezen törvényellenes eljárása folytán felhívja őket az előjárás, hogy a náluk munkában lévő segédék munkakönyvét az ipartestületnek azonnal adják be, jövőre pedig a belépéstől számított 8 nap alatt szolgáltatassák be azokat, mert ismételt mulasztásuk esetén az ipartestületnél feljelenteni és az által a törvény rendelkezéséhez képest megbüntettetni fognak.

— **Népesedési mozgalom.** A múlt évi szeptember 1-től f. é. márczius 1-ig terjedő időközben, tehát a legutóbb lefolyt 6 hónap alatt a perlaki járásban születtek 1006-an, meghaltak 871-en, a többlet 135; a csáktornyai járásban a születési esetek száma 988, meghaltak 678-an s így a születések itt 310 esettel multak fölül a halálozásokat. A legkedvezőbbek voltak a megye területén a viszonyok a zala-egerszegi járásban, legkedvezőtlenebbek a letenyei járásban, hol a szaporodás 347, illetőleg 90 lélek.

— **Adóügy.** A csáktornyai kir. adóhivatali kerület területén a tavalyi évre 236.271 frt 69 $\frac{1}{2}$ kr. adót irtak elő, mely az 1895-ik hátralékkal együtt 320.988 frt 62 kr-ra emelte az egyenes adó címén itt beszedendő illetéket. Ebből az év végéig 219.203 frt 90 $\frac{1}{2}$ kr-t hajtottak be s így mint hátralék 101.784 frt 71 $\frac{1}{2}$ kr. irányoztatott elő a folyó évre e címen. Meggyezzük, hogy aránylag a csáktornyai adóhivatal területén a legkisebb az adó-hátralék a megye területén. — Hadmentességi adó-ban a tavalyi esztendő folyamán 6601 frt 27 krt fizettek be, a hátralék itt 5646 frt 91 kr-ra rug, miután a megállapított adótartozás 12248 frt 18 krt tett ki. — A csáktornyai járás utadója az 1896-ik évre a hátralékkal egyetemben 23512 frt 70 kr irányoztatott elő, mielő befizettek 17260 frt 75 kr., így a hátralék e tételnél az év végén 6251 frt 98 kr.

— **Szalay története.** A Wodianer és fia czég udv. könyvkereskedés kiadóhivatalában megjelenő nagy millenniumi emlékműből — a Szalay-Baróti féle »Magyar Nemzet Történeté«-ből most érkezett hozzáink annak hatvanegyedik füzeté, melyben a Habsburg házból választott királyok korában uralgató köz- és műveltségi állapotoknak a leírása folytatódik, rendkívül érdekes adatokat szolgáltatván őselődeink nyilvános és magánéletének a megismerésére.

— **Egy szaktekintély levele.** Dr. Lőrinczy Ferencz nyug. miniszr. titkár, gyakorló orvos, a »Közegészségügyi kalauz« szerkesztője s a »Magy. közönségi és körörorvosok orsz. egylete« elnöke 1897. jan. 14-én kelt levelében így ír P. Ács Albert székelyfehérvári gyógyszerészhez: »Igen tisztelt uram! Kiténő pilláit én ugyiszólván naponta rendeltem s így legjobb volna a közzelemben levő Jármay és Hubay-féle gyógyszerárakba is beadni. A vidékre is sokaknak ajánlom, mert lelkiösmeretes meggyőződésöm szerint jobb nálunknál sehol a gyógyszer-terén nem létezik. Tisztelettel Dr. Lőrinczy.« (Lásd e lap mai és folytatálagos hirdetéseit!)

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Grahovec György, Plevnik Anasztázia, Pomer József, Korent Mária, Csrep József, Novák József, Mihálics József, Belez Julia, Miri József, Habján József, Vaszary József, Elgartner Gizella, Magdalenics József. — Meghaltak: Borovics József (65 é.), Bratkovics Nándorné (37 é.), Grahovec Mihályné (64 é.), Pomer József (1 é.), Hren Pál (1 é.), Zrinyi Teresi (21 h.), Vidovec Éva (5 h.), Bisztrovics Ferenc (8 é.). — Házasságok kötöttek: Tóth Imre és Turits Katalin, Szklepics János és Molavarez Julia, Martinecz József és Horvatics Verona, Vunk Márton és Mrazovics Mária, Mihalincics József és Hudler Julia, Hász Vida és Vugrinics Rozália.

Közönetnyilvánítás.

* Mindazoknak — kik felejtethetetlen jó anyánk **özv. Március Józsefné** elhalálozása és temetése alkalmával bármilyen módon is szándékoztak mélyen érzett fájdalomukat enyhíteni — fogadják ez uton is halánk kifejezését.

A gyászoló család.

Felolós szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF** Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**
Kiadó és lapulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)**

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jozefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischer Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeči družveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt.
Na pol leta 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajć 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Svetčanost vu Požunu.

Majuša 16. o poldan otkriven je vu Požunu, vu tom starodavnom krunitbenom gradu Magjarske, spomenik kraljici Mariji Tereziji, prvi spomenik članu vladajuće liže na magjarskom zemljištu.

Ovoj velikoj dinastičkoj i narodnoj slavi bilo je nazočno Nj. Veličanstvo kralj Ferencz Jožef sa 32 člana kraljevskog doma — a bili su nazočni i vrhovni dvorski i zemaljski dostojanstvenici te vnogobrojno obćinski.

Kad je godine 1892. slavljena 25-godiš-zjica krunisanja kralja Ferencza Jožefa, požunsko je gradsko vieće zaključilo, da na mjestu, gde se je nekoć uzdizal krunitbeni brežuljak, podigne spomenik, koji bi od sada bil vidljivim znakom ljubavi i neprolazne vjernosti kraljevine Magjarske prema vlastitim kraljevima i kraljicama iz habsburške liže. Ovaj je zaključak sada izveden — i vu Požunu diže se spomenik, kakovom ne ima para. Kraljica sjedi na konju, na istom onom mjestu, na kojem se je prije 156 godina odigral jeden od najvažnijih historičkih događaja, koji je uzplamtill magjarske stališe do uzklika: *Mori amur pro rege nostro!*

Ovim povodom sgodno je, da se nadovežu neki historički podatci. Požun je postal krunitbenog gradom Magjarske stopram izborom austrijskog nadvojvode Ferdinanda magjarskim kraljem godine 1526. No sam Ferdinand, koji je vu tamošnjoj franjevač-

koj cirkvi izebzan kraljem krunjem je još vu Stolnom Biogradu, a istom kad je glavni grad Magjarske opal Turkom vu šake, postal je Požun glavnim i krunitbenim gradom. Prvi je okrunjem vu Požunu Maksimilijan, sin Ferdinandov, godine 1563.; za tim su sledile krunitbe Rudolfova, Matijana (1608), Ferdinanda IV. (1647.), Leopolda I. (1567.), Jožefa I. (1687.), Karla III. (1712.) Marije Terezije (9. decembra (1731.), Leopolda II. (1790.) i Ferdinanda V. (1830.). Vu 900 samo dva kralja nisu krunjena vu Požunu i to Ferdinand III. (1627. vu Šopronu) i Ferencza I. (1729. vu Budimu). Krunitbeni brežuljak, koji je podignula vu Požunu kraljica Marija Terezija, koštal je glasom računa 39.999 for. Do onda su samo namještali drvene podnoznike. Godine 1870. gradska je občina dala krunitbeni brežuljak, koji je bil jako zapušćen, pak je i smotal prometu, odkopati, a vezda je na njegovu mjestu podignut spomenik.

Sam spomenik izradil je požunski kipar Ivan Fadrusz (rodjen 2. septembra 1858.), koji je do godine 1892. bil zevsema nepoznat, ter je kakti sin vrlo siromašnih roditeljah upravo dovršil svoje navuke kod profesora Hellmera vu Beču. — Njegova osnova našla je s mjestu odobrenje, ter je tako uspjela, da se spomenik kraljice Marije Terezije mora ubrojiti medju najljepše vu monarkiji. Na glavnom je pročelju nadpis: »Vitam et sanguinem« — a na zadku (magjarski): »Podignut vu tisućoj godini obstanka Magjarske ob-

ćinstvom kr. i slob. grada Požuna na uspomenu obavljenih krunitaba 1896!«

Spomenik je visok 11 metrov. Podnožnik je od poliralnog tamnog granita. Kip kraljice na konju modeloval je umjetnik vu vremenu od 1½ godine vu budimskom dvorskom bararu vu naravnoj veličini, a za tim je izradjen vu belom carrarskom mramoru od tvrdo Friscornio vu Carrari vu dvostrukoj veličini. Sam spomenik prez podnožnika težek je 860 metričkih centi, te je koštal transport vu Požun 5000 forinti. Podnožnik počiva na brežuljku, za koji su sva magjarska municipija po starom obćaju priposlala po četvrt kubickog metra zemlje. Vsi stroški spomenika iznose 100.000 for, od koje svote otpada 25.24 for. podnožnik. Umjetnik nije izkal komorara od svog rod-nog grada.

Vu Požunu, 16. majuša.

Uz veliko oduševljenje i najsvetčanijim načinom obavljeno je odkriće krunitbenog spomenika.

Posebim dvorskim vlakom stiglo je Njeg. Veličanstvo vu 1½8 vuri vu jutro vu Požun. Na kolodvoru dočekali su kralja nadvojvode Jožef i Fridrik, ter vojnički i gradjanski dostojanstvenici. Nakon što je Njegovo Veličanstvo obišlu frontur počasne satnije, stupil je pred kralja požunski načelnik Dröxler i pozdravil ga zasnimim govorom.

Nj. Veličanstvo odgovori na presmjerni

Z A B A V A

Dijačka osveta. (fantljivost)

Professor Četveranski na Krakovskom sveučilištu bil je jedan izmed najstrožijih profesorah, a ktomu je i jednog od najtežih predmetah predaval, najme pathologicku anatomiju. Na rigorozumih su candidati samo onak kakti muhe padali, ako se iz njegovog predmeta nisu i ter kak pripravili. Dakako da sve kroz prste gledati nevalja, jer onda i nevaljanac projde, a takov nije u javnom životu poslie svojim znanjem, ili bolje rekuć neznanjem, nikomu na hasen; ali prevelika opet strogost pri examenih takaj neima nikakove svrhe, i svaki profesor mora pred očima imati, da kandidat iz svega izpit pravi, dočim profesor samo iz svog jednog predmeta izpitiva, a to nije sve jedno, jednog predmeta temeljito znati ili iz svih predmetah temeljito odgovarati morati. — Prevelika onda strogost pri izpitih neima, svrhe, do jedino one, da mnogi dijak baš nepotrebno padne.

Professor Četveranski to nije pikad

razmišljavao, već je samo svum strogostjum pri izpitih izpitival i svakoga za najmanju relegirati. To nije bilo najpametnije!

Ali osveta dijačka je bila vrlo dobro premišljena i ženijalno izvedena.

Obdržavali su se najme tri rigorozuma, k kojem su se tri dijaka prijavila, te su i sva trojica iz Četveranskoga predmeta na pol godine relegirani bili, a to zato, jer sve nisu tak znali kak Četveranski sam.

Dogodilo se je medjutim, da je profesor Četveranski imal putovati u bližnji varšinec Plaszwow, u kojem varšu je ta navada za onda bila, da se je svaki putnik imal pri ulazu u varš na liniji iliti mali prijaviti, i svoje ime i pridavek onde na to postavljenom policiisti i financu povedati, a to je za to bivalo, jer se je za ono vrijeme onud puno kriomčarilo (Švercalo) pak se je tim hotelo kriomčarenju na put stati.

Kak se je pak to dogodilo kako li ne, neznam, samo tolikostoji, da su ova tri, onih danah na examenu relegirana dijaka saznali za putovanje svoga mucitelja, najme profesora dra. Četveranski-a u Plaszwow, dapače oni su i saznali uru, kad bude profesor iz Krakova odputoval, a na to im

nije bilo težko izračunati, ob kojoj uri će se pod maltu tri ure odaljenog Plaszwowa dopeljati. — I sad odluču mu se osvetiti po mogućnosti!

Sva trojica si vzevu u Krakovu foringu te se pol ure prije Četveranskoga putovanja odpeljaju takodjer u Plaszwow, gde kad je policista i financ pod maltum zaustavi i za njihova imena zapita, mu odgovori prvi: »Ja se zovem Prvanski«, drugi zatim veli: »Ja se zovem Druganski«, a treći veli: »Ja sam Tretjanski«.

Ova čudnovata imena su stražari jedno malo iznenadila, ali slučajno je i to moguće, da su trojica jednakih imenah zajedno i na jednih kolih na putu. — Ali komaj da su dijaki izpod malte svojimi kolii otišli, eto ti gde se iz daleka već praši professo-rova foringa koja i za nekobiko minuta pod maltom stane.

»Prosim njihovo ime i pridavek!« — veli policaj.

»Ja sam Četveranski!« — Odgovori profesor.

Policista pogleda financa, financu policistu i taki zatim mu navrijekv u lice, jer je za stalno držal, da se ov tu sa onim pri-

pozdrav: »Primate moju najiskreniju zahvalu na srdačnom pozdravu, u kojem vidim novi залог Vaše vjerne privrženosti. Budite uvjereni, da uvijek, a po gotovo danas osogito radostno dolazim u stari krunitbeni grad.«

Za tim je Nj. Veličanstvo pružilo ruku kardinalu-primasu Vaszaryu i oslovilo ministra-predsjednika baruna Bánffyja. Pruživši za tim ruku svim članom kabineta, okrenulo se je prema generalom. Iz kratka razgovora oprostilo se je srdačno te se odpeljalo u dvor nadvojvoda Fridrika. Obćinstvo je pravilo špalir i burno pozdravljalo kralja.

Vu pratnji Nj. Veličanstva stigli su: minister vanjskih posala grof Goluchovski, prvi vrhovni nadvornik knez Liechtenstein, prvi glavni adjutant grof Paar i t. d. Vu 3/4,9 vuri stigli su drugim dvorskim vlakom nadvojvodkinja Marija Terezija, nadvojvoda Karlo Štefan, nadvojvoda Ljudevit Salvator, Fereucz Salvator, nadvojvodkinje Marija Valerija, Marija Jozefa, Marija Immaculata i Marija Raineria, nadvojvode Otto i Ferdinand Karlo, velika vojvodkinja Alica toskanska, nadvojvodkinja Anna, nadvojvode Leopold Ferdinand, Jozef Ferdinand, Peter Ferdinand i Henrik Ferdinand — s pratnjama. Obćinstvo je dočekalo članove vladarskog doma živahnim ovacijama, na čem su se oni srdačno zahvalili.

Ob 10 vuri bilo je svetčano otkriće spomenika. Bil je sjajan sbor, koji je dočekal kralja frenetičkim klicanjem kod dolazka.

Načelnik Dröxler pozdravil je kralja govorom, u kojem se među ostalim kaže:

»Vu ovom spomeniku želi patriotsko građanstvo ovog starodrevnog krunitbenog grada da ostavi potomstvu trajan znak svoje neuzkolebive vjernosti, privrženosti i ljubavi na Vašem Veličanstvu na prema prćstolju, dinastiji i domovini.

Municipij i patriotsko građanstvo kr. slobodnog grada Požuna odebralo je za utjelovljenje svih ovih osjećaja blage crte i posvećenu osobu naše kraljice Marije Terezije, u kojoj Vaše Veličanstvo i prejasna vladarska liža poštiva svog drugog utemeljitelja, a kojoj naš grad i naša ljubljena domovina hvali vu svim područjima tolike

jašnjimi tremi, iz straže norca delaju, pak zato se dosta oštro otrese na profesora: »Neka samo malo potrpje, taki bum ja Peteranski.« — Stim poleg svega protestiranja od strane profesora, je ov moral iz kol dole i u stražarnicu, gde su ga držali priprloga do po poldan — kakovih četiri ure dugo — dok nije došel policajni činovnik, koj bi bil imal sa ulovljenim zapisnik (jegy-zökönyv) sastaviti. Kad je policaj ulovljenoga dopelal pred komišara, prepoznal je ov odmah glasovitoga profesora i tim bude poslie četiri ure rešta na slobobu pušćen, bez da je ikad poslie zeznal, tko mu je tu poparu skuhal. —

Prorok.

U staro vrijeme su vladarci i drugi mogućnici imali proroke, koji su im tobož iz zvjezdah prorokovali sreću ili nesreću. To je dakako bilo dvojbeno proročanstvo, ali kak danas ciganice gataju i poklammak se stara ciganica jedan dan prije u okolici pak i u samom selu točno da ubaviestiti i uputiti o prilikah, okolnostih i tajnostih mlade gospodične Elvire ili Malekove Katice,

epokalne stečevine i blagoslovne odredbe, da su već naši predji i tadašnji stališi uzkliknuli one uzvišene réci, što smo ih ovjekovječili na spomenku.»

Za tim umoli načelnik Nj. Veličanstvo, neka blagoizvoli odrediti, da se otkrije spomenik.»

Na govor načelnikov odgovori Nj. Veličanstvo:

»Prije svega zahvaljujem iz dna srca municipiju i građanstvu slob. i kralj. grada Požuna na domoljubnoj požrtvovnosti, kojom je povodom dvadesetpetgodišnjice Moje krunitbe podiglo na ovom historičkom mjestu spomenik Mojoj slavnoj predsjednici Mariji Tereziji. Narod slavi danas svetčan dan, te ponovno daje izrazu harnome pietetu za veliku kraljicu, koja je živjela za narod i za koju je bil svaki sin naroda uvijek pripravan alduvati svoj život: za kraljicu, koja se vu celom svćtu slavi kao ideal vladalaćkih krćeposti.

Neka sada padne zastor, da uzmognemo s ćuvstvom pieteta za prošlost i snažnom vjerom vu budućnost pozdraviti ovaj spomenik ne samo kao simbol vjerne privrženosti i ljubavi domoljubnoga građanstva starog krunitbenog grada Požuna na prama prćstolju i domovini, nego i kao izraz harmonije izmedju kralja i naroda, te kao izraz neprolazne harnosti potomstva.»

Na to pada zastor, a zakupljeni narod pozdravi spomenik oduševljenim klicanjem.

Izastanstvu grada Požuna izjavi kralj svoju radost, da je svetčanost tako sjajuo uspjela i uzornim redom obavljena.

Na večer bila je svećana predstava u kazalištu. Obćinstvo je oduševljeno pozdravljalo kralja.

Ob 9 vuri 30 ćasaka odputovalo je Njeg. Veličanstvo vu Budimpeštu.

KAJ JE NOVOGA?

Vumrla je.

Vu Ćakovcu je 22-ga o. m. vumrla vdovica Marczius Jozsefa negdašnjega birova ćakovskoga. Pokojna bila je 58 letah stara. Pokopali su ju 24-ga o. m. Naj počiva vu miru!

a onda kad sve sazna od susedov njihovih o njih, ide knjim pak im gata i kad im onda prošlost na vlas točno oznaći, ćudi se i Elvira i Katica odkud ciganica zna da Elvira dopisuje liste za jednim officiom, skojim se je za vrijeme manevrov spoznala, a Katica, da se je pred devetnajstemi lietmi na samo Katarenje rodila, lietošnjeg pak fašneka bude sa jednim crnomanjastim mladćiem pred oltar stupila.

Tomu se svi onda ćude, kak to ciganica sve zna, a na Elvirinu pralju, koja liste potajno na poštu i iz pošte nosi, na nju se nezmisli, kak niti na Katićinu kumu, staru Francu Brodarićku. Ovak ciganica svoje štovatelje najde, koji prek njezine znanosti u prorokovanju nedadu niti rieći izustiti; a njezini štovatelji sigurnoga proroka, koj na fini način sve selske i varoške tajne zezna i onda liepi novac služi.

Baš ovak su negdašnji zviezdoznanci iz zviezdih prorokovali ljudem njihovu budućnost — poklammak bi se prije dali o ovom ili onom točno informirati, pak je jedan takav prorok prorokoval niekoj mladjoj ženi za dva tjedna smrt, koje proročanstvo se je izbilja obistinilo, — valjda je

Svečanost.

Lépa skolska i cirkvena svečanost bude se održala 31-ga o. m. vu Legradu, na kojem budu nažočni naš gosp. veliki župan grof Jankovich László, podžupan Csértán Károly, kr. skolski inšpektor dr. Ruzsicska Kálmán, urćednik naših novin i druga gospodan iz varmegije i okolice Legrada.

Vtopleno dćete.

U Mura-Vidu se je 23-ga ovoga meseca popolda Kollenić Vid zvanoga poljodjelavca jedna 1 1/2 (poldruga) leto stara pucka (deklica) zbog nepazljivosti polag liže tekućim jarku vtopila. Dćete je veselo skakalo po brćgu, vutimto se je vu jarek posmeknulo. Kad su dćete vpamet zeli, već je mrtvo bilo.

Dvor vu Budimpešti.

Njegovo Veličanstvo kralj došel je iz Požuna vu budimski dvor, gde su ga doćekali dvorski maršal vu Magjarskoj, grof Apponyi Ljudevit, meštar ceremonije vitez Löbenstein i dvorski kapetan Ibl. Kralj je ob 8 vuri vu jutro prisustvovao tihoj sv. meši vu kapeli sv. Sigismunda.

Dana 18. majuša bil je vu budimskom dvoru prvi od dvanajst dinera, koji se budu držali za vrijeme vezdadžnjega boravka Nj. Veličanstva vu Budimpešti. Kakli novost spominje se, da su i gospodje pozvane na dvorski diner. — Nj. Veličanstvo kralj pohodil je umjetničku izložbu, gde ga je dočekal dr. Julije Wlascis minister nastave.

Nosreća.

Bedics Janoša 8 let stari sin iz Mura-Sz.-Kereszt je 23-ga o. m. vu Muri iz jednoga ćuna ribe lovil. Nesrećen vu vodu opal i tam se vtopil. Mrtvo tćelo njegovo su 25-ga o. m. našli.

Kraljica Jalžabeta vu Kissingenu.

Pišeju odonud 17. majuša: Vu našoj kupelji ima uzprkos hudog vremena preko 1300 gosti. Najviše ih dohadja sbog Njez. Veličanstva kraljice Jalžabete. Ona je središte ovdješnjega kupalištnoga života a svojom jednostavnom i prijansom pojavom

bila tak teško betežna, a doktor mu je povieril, da nemre ostati, već da mora umrieti i on je stim svoju hasen vlekeli i pred obćinstvom na glas došel, jer proročanstvo se je izbilja izpunilo. — žena je u prorokovano vrijeme izbilja umrla.

Ta žena seje medjutim za svog života brojila med kraljeve ljubimce i ov je najprije duboko razžalošćen, a poslie srdit na to nesrećno proročanstvo, zapovedal toga proroka pred se dati dopeljati, jer je i onda bila ta pametna (!) navada, da se ljudi na onog srde, koj im zla glase donese, pak makar su i isiniti.

Kralj zalostan i srdit skupa, zasnoval je proroku zamu, koju će se na svaki način morali uloviti, jer on je tak odredil, da bude proka pital, kad pak bude on sam — t. j. prorok — umrl. Ako onda prorok odgovori stanovito vrijeme, vzmimo jednu, dvie ili tri godine, kakti vrijeme svoje smrti, naredil je kralj, da su za jednom zastorom bili skriti soldati, koji su na mig kraljev odmah imali proroka probosti, tak, da je onda njegovo proročanstvo moralo lažno postati, jer je on hip umrl. Ako pak bi rekel, da bude sad odmah ovde umrl, jer bi

osvojila je srca svih. Vsaki dan dolaze darovi cvjetja sa svih stran, dapače i od seljaka iz okolice.

Nadvojvoda Franjo Ferdinand od Austrije Este.

Nj. c. i kr. Visost nadvojvoda Franjo Ferdinand, koji se je od prošle godine znatno opravil ter izvrstno izgleda, namjera ostati vu Beču sada dulje vremena. Nadvojvoda se je ovaj tjeden kakti podmaršal javil ne samo kod ratnoga ministarstva, već takodjer kod drugih bečkih vojnih oblasti. Nadalje javljaju, da će nadvojvoda Franjo Ferdinand sredinom juniuša poiti vu Englezku, da onde zastupa Njeg. Veličanstvo kod šestdesetgodišnjega jubileja kraljice Viktorije.

Promocija prve magjarske doktorice.

Gospodja Vincenta Wartha rodjene grofica Vilma Hugonnay de Szentgyörgy, 14. majuša je u poldan na budimpeštanskom sveučilištu promovirana na doktora medicine. Mala prizemna dvorana bila je dubkom puna občinstva, najviše gospodjah. Grofica Hugonnay već se 22 godine bavi medicinom te će svoju doktorsku praksu i na dalje vu Budimpešti vršiti, gde je i do vezda ministarskom dozvolom djelovala. Ona je specijalistkinja za ženske belege, ter svoje nauke svršila na njemačkim sveučilištima i vu Zürichu, gde je prvi put promovirana.

Previšnji dvor vu Budimpešti.

Prekjučer vu jutro služene su vu dvorskoj cirkvi sv. Sigismunda vu Budimu zadušnice za pokojnoga nadvojvodu Karla Ludviga. Zadušnicam bili su nazočni Nj. Veličanstvo kralj, nadvojvode Jožef, Jožef August i Otto, ter nadvojvodkinja Marija Jožefa.

Nadvojvoda Otto i nadvojvodkinja Marija Jožefa pohodili su magjarsku akademiju znanosti i umjetnosti. Minister bogoštolva i nastave Wallasics primil je visoke goste kod ulaza, ter im je predstavil predsjednika akademije baruna L. Eötvösa i glavnoga tajnika Szillya.

Nadvojvoda Otto primil je vu posebnoj audienciji ministra-predsjednika baruna Bánffyja, ter prezeša magnatske hiže Totha i prezeša zastupničke hiže Desidera Szilagyia.

moguće zeznal, da ga u kraljevoj palači smrt čeka od sulic soldačkih, onda je opet bilo naredjeno, da ga na kraljevo zna menje imaju dvorjaniki najliepše podvoriti i onda mirno domov pustiti, čim bi mu opet proročanstvo postalo lažljivo. Jednom rieču, kralj je hotel prevare tih prorokov javno na svietlo iznesti.

U palači je anda bilo sve priredjeno i kralj je sedel na svojem tronušu, a soldati za zastorom su pripravnimi sulicami čekali na kraljevo znamenje, kad budu iza zastora skočili i lažljivoga proroka vubili, kad na jedan krat dopelja straža proroka.

»Ti si anda mladog ženi prorokoval smrt!« — pričme kralj — »i tvoje proročanstvo se je izpunilo. Reci nam onda, kada budeš ti umrl?«

»Tri dni pred Tvojom smrtjum!« odgovori prorok kralju, Dakako, da ga je od sad kralj dat dvoriti i paziti, kak samoga sebe, samo da neka bi duze živel.

Em. Kollay.

— Previšnje audiencije. Jučer je delilo Njegovo Veličanstvo vu budimskom dvoru prve sveobće audiencije, vu kojih su imali čast biti primljeni prvi magjarski dostojanstveniki. Među prvima bil je srbsko-pravoslavni karlovački patrijarka Nj. Svetost Georg Branković.

Kralj i knez-primas.

Čitali smo vu »Pester Lloydu«: Jedna epizoda sa požunskih svetčanosti da je ponovno najbolji dokaz, kako je milostiv i bezgranično ljubezan naš premilostivi kralj. Kad se je Nj. Veličanstvo prešestne nedelje poslje primanja na požunskem kolodvoru obratilo k primasu Vaszaryju, opazil je ovaj između ostaloga, da bi morti bolje bilo, da se svetčana meša prije odkrića spomenika čita vu Franjevačkoj cirkvi, da se kralj i nadvojvoda neizvrgnu prehladi kod silne kiše. »Nam to ne smeta — odgovoril je kralj, mi smo se već privčeli, ali Vaša uzoritost ne smije podništvo doiti mešu služiti na otvorenom polju.« Pokoravajuć se ovoj želji, kardinal je povjeril biskupu Bendi, da služi propisanu mešu. —

Organizacija katoličke cirkve vu Magjarskoj

Pred par dnevi je službeni list magjarske vlade objelodanil vu Budimpešti previšnje rešenje: Na predlog Moga magjarskoga ministra za bogoštolvje i nastavu proglašujem za 20. oktobra 1870. sazvani kongres dovršenim ter dozvoljavam, da se vu svrhu organizacije samouprave magjarske katoličke cirkve vu od šest mjeseci, računajući od dana ovog Moga rešenja, sazove novi kongres.

Glede načina saziva kongresa i njegova polovanja njerodavna sa načela, sadržana vu Mom rešenju od 29. novembra 1895. Istodobno ovlaštujem kardinala kneza-primasa, da u okviru netom spomenutog Mog rešenja glede saziva i uprave kongrasa učini potrebite korake. Napokon Vas upućujem, da ob ovom Mom rešenju bezodvlačno obavjestite kardinala kneza-primasa. — Vu Beču 14. majuša 1897. Ferencz Jožef s. r.

Dr. Wallasics Gyula.

Čuje se, da će se izbori za kongres obaviti još tečajem ovog ljeta, a sam kongres da će se sastati na jesen.

Beszélgetések. — Razgovori.

— Antal. Jó napot kívánok szomszéd!

Anton. Dobro jutro želim sused!

— István. Adjon Isten!

Stefan. Bog daj!

— Antal. Mi az újság?

Anton. Kaj je novoga?

— István. Semmi újat nem tudok.

Stefan. Nikaj novoga neznam.

— Antal. Volt misén, szomszéd?

Anton. Ste bili pri meši, sused?

— István. Voltam a nagy misén.

Stefan. Bil sem na velkoj meši.

— Antal. Én meg a korai misén voltam. Volt predikáció?

Anton. Ja sam pak na ranoj bil. Je bilo prodeštvo?

— István. Volt. A plébános ur predikált. Mondhatom, hogy szépen.

Stefan. Bilo je. Gospodin plebanuš su prodekuvati. Morem reći, da lépo.

— Antal. Én ma egy hete a káplán urat hallottam predikálni.

Anton. Ja sem denes tijeden gospodina kapelana čul prodékuvati.

— István. Az is jól tud predikálni. Stefan. I oni dobro znaju prodékuvati.

— Antal. Ma egy hete a fiatal tanító ur orgonált. Nem tudja, hogy miért?

Anton. Denes tijeden su gospon mladi navučitelj igrali vu orgulje. Neznate zakaj?

— István. Azért, mert az öreg tanító ur nem volt itthon.

Stefan. Zato, ar gospon stari navučitelj nisu bili doma.

— Antal. Mit hirdetett a jegyző ur?

Anton. Kaj su gospon notarius na znanje dali?

— István. Azt, hogy a jövő héten adót széd.

Stefan. To, da budu dojdúci tijeden porciju pobirali.

— Antal. Én is tartozom egy fertállal.

Anton. I ja sem dužen s jednim fertalom.

— István. Holnap után Csáktornyán vásár lesz.

Stefan. Pozutra bude vu Čakovcu sejem.

— Antal. Tudom. Én is el fogok menni.

Anton. Znam, I ja budem išel.

— István. Van valami eladni valója?

Stefan. Imate kaj za prodati?

— Antal. Egy borjút viszek a vásárra.

Anton. Jedno tele nesem na senjem.

— István. Elvinne engem is magával?

Stefan. Bi i mene odpeljali sobom?

— Antal. Szívesen! Hát magának mi dolga lesz ott?

Anton. Z drage volje! Kaj pak, nek-voga posla budete vi tam imeli?

— István. Egy pár csizmát szeretnék venni.

Stefan. Jeden par čizem bi si rad kupil.

Nekaj za kratek čas.

Izbrbljal.

Mali lvek: »Povećte meni, gospon, jeli imate vu vašoj apoteki kakvo vracstvo za moju malu mačku?«

Apotekar: »Nemam, dragi lvek, ja imam vracstva samo za ljude.«

Mali lvek: »A kak je to, moj japek na veke veli, da su vsa vaša vracstva za macke.«

Pred vjenčanjem.

Majka: »Vi se usudjuate vu mojoj nazočnosti kušavati moju kćer!«

Gosponić: »Naj budu mirni, im još nisu na — punica.«

Njezina izprika.

Tovaruš: »Drago dčete, kak si mogla onak napadno očijukat i mladim sudcem. Ti znaš, da si zamužna i moja žena.«

Tovarušica: »Ali on nije to znal.«

Dosadno mu je.

(Tretji tovaruš govoreć sobom): »Kvar da je prvi i drugi tovaruš moje zene vumrl, ar bi se mogli barem igrali preferanca.«

Nezna.

Stara frajla: »Gospodine profesore, pogodite kak sam stara.«

Profesor: »Oprostite draga frajlca, to nisem moguć, ar sam profesor kemije a né starinah.«

Glád Ferencz.

LOTERIJA Buda 22-ga majuša 1897. 67 83 15 36 40

Gabona árak. — Clena žitka.

1 m.-májsa.	1 m.-cent.	frttól	frtíg
Buza	Pšenica	7.30	—
Zab	Zob	6.00	—
Rozs	HRz	5.50	—
Kukoricza ó	Kuruza stara	00.00	—
» » uj	» nova	4.10	—
Árpa	Ječmen	4.25	—
Fehér bab uj	Grah beli	6.00	—
Sárga » »	» žuti	4.00	—
Vegyes » »	» zmešan	4.00	—
Lenmag	Len	7.50	—
Bükköny	Grahorka	4.00	—

Odgovorni urednik **MARGITAI JOZSEF.**

Nyilttér.*

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Fouliárd-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, kínai sat. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, esikós, kockázott, mintázott damaszt sat. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal sat.) a megrendelt árukat **postabér és vámmentesen** házhoz szállítva, valamint mintákat postafordulítával küldenek **Henneberg G.** (tes. és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros. levelező lapokra 5 kros. bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

A legjobb hazai tejtermék a „fogarasi csemegesajt“
(készül a m. kir. állami ménésbirtokon.)
Kizárólagos főraktár:
Löwenstein M. cégénél
(Alapítottól 1864.)
cs. és kir. udvari szállító,
BUDAPEST.
Főüzlet: **Vámház-körút 14. sz.** (szemben a központi vásár-csarnokkal.)
Fióküzlet: **Kishid-utca 7. szám.** (A vadászútkörthöz.)
Szállodák és vendéglők kérjék a »fogarasi« számoló cédulákat ingyen és bérmentve.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Látniment. Capsici comp.
Ezen hírheter hazaszert ellenállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megújuló, folyamatosan állapító beállításoként alkalmazták kőszerviznál, csuveni, tagaszerviznál és meg-hütelekél és az orvosok által bebiztosították is mindig Gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, Gyakorta Horgony-Pain-Expeller, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. Háztart. elvételhez alk. nem titkos szer. hanem igaz. megfiz. 70 kr. és 1 frt. (vagyonszer. után megújuló minden 60000-70000 körülben készült van.) Főraktár: Török József Gyógyászati Budapest. Beviselési alkalmával igen fontosnak tartjuk, mert több kishid-utcai utaznak van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget »Horgony« védjegye és Richter cégjegyzékével mint nem valódi utasítsa vissza.
RICHTER P. AD. az társas. cs. és kir. udvari szállító. **NDOLISTART.**

377/vh. szám 1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a perlaki kir. járásbíróság 1897. évi 2988/p. 97. számú végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd által képviselt Vidovics Mihály pálinoveczi lakos javára Patafta Mátyás és neje u. o. lakosok ellen 98 frt s jár. erejéig 1897. évi április hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 330 frtra becsült 1 ló, 1 szekér, 1/2 pajta és 1 sertvéből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróság 3320/p. 1897. sz. végzése folytán 98 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi márczius hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 34 frt 91 krtban bíróság már megállapított költségei erejéig beszámításával a már fizetett 27 frt 11 krtnak a helyszínén, vagyis Pálinoveczen leendő eszközlésére

1897. évi június hó 5. napjának d. u. 3 órája

határidőül kifizetik és ahhoz a venni számdeközők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbel ígérőnek beszáronalól is el fognak adatni.

Kelt Perlakon, 1897. május hó 24-én.

Stern Frigyes, kir. bír. végrehajtó.

122/1897. tk. sz.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság részéről közhírré tételik, miszerint a kir. kincstár végrehajtójának Ivánovics Márton végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 33 frt 12 kr. tőke, ennek 1895. évi szeptember 15-től járó 6% kamatai, 2 frt 15 kr. késedelmi kamat, 4 frt 75 kr. utadó, 84 kr. behajtási illeték, 5 frt 60 kr. végrehajtás kérelmi költség s ezuttal 10 frt 15 krtban megállapított árverés kérelmi költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. bíróság) területén lévő, a m.-csányi 146. sz. tkjvben foglalt I. 164. 1542. hrsz. ingatlanok melyek fele részben Ivánovics Pál, fele részben pedig Ivánovics Márton nevére vannak felvéve, együttesen s a végreh. törvény 156. §-a alapján

egészben 466 frt, az u. o. tkjvben ugyanazok nevéen álló 3270. hrsz. ingatlanok Ivánovics Márton nevéen álló fele része 105 frt, végül az u. o. 770. sz. tkjvben foglalt Szmolek Regina, Ivánovics Pál és Ivánovics Márton nevéen álló 1548. hrsz. ingatlan a hivatkozott törvényszakas alapján szintén egészben 36 frt becsértékben Mura-Csány község házánál

1897. évi június hó 22. napján délelőtt 10 órakor

megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fent kitétt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítva 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni. 771

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Perlak, 1897. évi február hó 3-án.

Szagtalan és nyomban száradó
Valódi csakis fél és 1 kilós üveg-palackokban
határozottan laklak kéréndő.
Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK
Lehetővé teszi, hogy a szobák a március alatt használtatásnak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültesik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A palló nedves tárgyakkal feltörülhet, azáltal, hogy elviseltesse fényt. Meg kell különböztetni:
színezett szobapalló-fénylakk, sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmaszható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolás sőt; van azután
Íszta fénylakk (színezetlen), u. pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különbösen parietre s olajfoltokkal mar. beázott egézően új pallókra való. Csak fényt ad, emellegve nem födi el a faszatart.
Postacsomag, körülbelül 3 négyzetg. mtr. (két közepesgyűgű szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9% márká.
A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mutasztatók és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A kivásárlásnál tes. ék jól vigyázzni a cégre a gyári jegyre, mivel ott a több mint 150 éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak nem felelő minőségben hozzák forgalomba.
Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk készítője és egyedüli gyártója,
Prága. K. Berlin.
Zürich.
Csáktornyan:
GRANER TESTVÉREKNÉL.

A központi kávéházban
ma és mindennap
friss fagyalt és jegeskávé
kapható.
1 adag (2 szelet) 12 kr., 1 nagy adag (3 szelet) 18 kr.,
774 1 jegeskávé 18 kr. 1-1

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság részéről közhírre létefik, miszerint dr. Bereczky Viktor végrehajthatónak Kozlik János végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 42 frt tőke, ennek 1895. évi május 18-tól járó 6% kamatai, 8 frt 50 kr. s 5 frt 05 kr. már megállapított árverés kérelmi költségek behajtása végett a nagy-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. bíróság) területén lévő, a turcsiségi 21. sz. tjkvben foglalt 23. hrsz. ház és belseik és 416/c. hrsz. szántó együttesen 721 frt, az u. o. 92. sz. tjkvben foglalt 416/a. hrsz. ingatlan 100 frt, az u. o. 93. sz. tjkvben foglalt 416/b. hrsz. ingatlan 101 frt, végül az u. o. 94. sz. tjkvben foglalt 416/d. hrsz. ingatlan 100 frt becsértékben Turcsisice község házában

1897. évi június hó 19. napján délelőtt 10 órakor

dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fent kitelt becár.

Árverezni kívánók tartoznak a becár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számíva 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módok szerint lefizetni. 771

A kir. bíróság mint tkvi hatóság. Perlak, 1897. évi február hó 1-én.

Árverési hirdetés.

Alulírott kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a perlaki kir. járásbíróság 1897. évi 1889/p. 97. számú végzése következtében dr. Csesznák József perlaki ügyvéd által képviselt dr. Krasovecz Ignác csáktornyai lakos javára Novák István és társai ellen 450 frt s jár. erejéig 1897. évi április hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 675 ltra becsült 2 ló, 2 kukoriczakas, kukoricza, 1 sertvésöl, és 1/2 pajtából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 2715/p. 1897. számú végzése folytán 450 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi december hó 19. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 51 frt 75 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen, vagyis Turcsisicen és Dekánovercen leendő eszközösére

1897. évi június hó 8. napjának még pedig Turcsisicen **délutáni 2.** és Dekánovercen **délutáni 4 órája**

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzletetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becárón adul is el fognak adatni. 769

Kelt Perlakon, 1897. évi május hó 24-én.

Stern Frigyes,
kir. bír. végrehajtó.

Kotzó Pál

gépészmérnök

Budapest, Üllői-ut 18. sz. alatt.



Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű

szöges cséplőkészületeket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gözcséplőkészületeket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választó-hengerrel.

Fa- és szénfütésű és eredeti szalmafüto gőzmozgonyokat

továbbá R. Garret & Sons felülmulhatatlan 40° tüzelőanyag megtakarító.

COMPOUND GŐZMOZGONYOKAT

legjobbnek elismert brandtfordi önműködő amerikai kévekötő arató gépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szóravető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

734 Vidéki ügynökök kerestetnek. 5-6

Drössler Károly
cs. és k. szab. gazd. gépgyár, vas és ércöntöde
Budapest, VI., Váci-körut 59. sz.
747 Alapított 1866-ban. 6-20

Ajánlja saját gyártmányu legkíméletesebb kivételi szabadalmazott gőzcséplőkészületeit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legcélszerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágo gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére

LANZ HENRIK mannhelmi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentősebb gyár gőzmozdonyok és cséplőgépekben; utóbbiak háromszori legtitisztításra berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenyeséplésnél az összes versengő beföldi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb cséplőkészületei.

Képes arjegyzekkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk



Pantlikagilisztában és gyomorbagiban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség vigasztalására és segélyére!

Kik garantálják a Pantlikagilisztában szenvedőknek!

Pantlikagilisztá

fejtestől, és gyomrúbag a páfrány-tokocsákkal, tal. fájlalom nélküli, jól állás orvosi, a leggyöki debláló alatt 16 percz alatt teljesen elfajtatják

Egyedül valódi kapható:

Schneider József
gyógyszerész, Resiczan, fő-utca 3.

(Délmagyarország.)

Ezen kitűnő gyógyszer fájlalom nélküli, gyors és biztos eredményéért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha a pantlikagilisztá-ferög nimes is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföldi részére **frt 3.50** postai utánvétellel vagy a fenti országok elöre való beküldésével. **A pantlikagilisztá tünetei a következők:** az arcz halvány-sárga, bagyvalt tekintet, kék szemkarikák, lesavanyodás, elnyalkásos, bevont nyelv, emészthetlenség, étvágytalanság, feljávta nőbó étvágytal, gyakori rosszullet vagy épen ájulások és szédülés főleg éhgyomromál, egy gomblóval felszálása egész a nyakig, nyálösszegyűlés, a festi megdagadás, gyomorsav, gyomorhég, gyakori felhőgés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró szívó fájlalmak és szorások a belekben, szivódogás, a vérkeringés rendellenességi különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a hűskömorságra való hajlam, életnagyság és a halál óhajlása. Továbbá itt minden gyógyszer kapható, **Santaltokocsákk** hatásokban felülmulhatatlanok, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férfiaknál, hügyesfolyásosok, folyásokok nőknél és uraknál befeleskedezés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makkas bagj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódián kapható:

Schneider J. gyógyszerész, Resiczan fő-utca 3.
733 (Délmagyarország.)

Millió betegnek segített már ez a szer

Itt még kapható a legjobb iszkósság (resiczan) elleni szer, 1 üveg ára 2 frt, üveg bagjál 4 frt.

Kéretik a t. olvasó e hirdetésnynt kivágni, eltenni és ösmerőseinek alkalmitag ajánlani!

Vérszegénység, higvérőség, sápkor ellen, továbbá kezdődő tüdővésznel, szóval azon esetekben, hol a vérnek bőségsítése és vastartalmának fokozása a főczél, ez idő szerint a legcélszerűbb gyógyszer az:

Ács-féle (czukr.) Vas-mangan-peptonat-labdacs.

Előnyeik abban állnak más készítményekkel szemben, hogy legkönnyebben bevehető s nem romlékony, mert czukorréteggel van bevonva. Ép ezért a fogakat sem támadhatja meg, mint a többi vaskészítmény. A gyomorban legkönnyebben oldódik és legkönnyebben asszimilálódó vegyület; ép ezért az egyedüli vaskészítmény, mely nem okoz gyomor terhelést, sőt az étvágyat fokozza. — Hogy mennyire biztos hatású, arról eléggé tanusodik a számtalan beérkezett köszönő-levél és ugy az orvosi mint a gyógyszerészi szaklapok ösmeretesei.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban. Egy üveg (50 labdac) 60 kr.

Elgállítási hely és szétküldési rak-tár egyedül: **P. Ács Albert gyógyszer-tára, Sz.-Fehérvárott** (Gróf Zichy-ház.)

Innen 2 frtnak előzetes beküldése mellett 3 üveg (legkisebb postai szállítmány) bárhová franco szállítatik. Ez egész kúra gyermekeknek, fél-kúra felnőtteknek — 4 frt beküldése után 7 üveg franco. Teljes kúra felnőtteknek. 748 3-10

Kapható **Mura-Szombathán: Bölcs Béla- és Csáktornyán: özvegy Göncz Lajosné-féle** gyógyszerárban.

Orvosi szaklapok véleménye szerinti „Paratlanul álló honi gyártmány!”

Egyedül vaspreparatum, mely nem ronítja az étvágyat s nem támadja meg a fogakat!